

Arlandaregionens yttrande över Nationell plan för infrastrukturinvesteringar 2026-2037

Knivsta, Sigtuna, Upplands Väsby och Vallentuna kommuner tillsammans med Swedavia samarbetar tillsammans som Arlandaregionen för att uppnå en positiv samhällsutveckling för ett av landets mest expansiva områden. Målet är att gynna både flygplatsens utveckling såväl som möjligheten att kunna bo, verka och leva här.

Arlandaregionen ser att fyra huvudsatsningar är nödvändiga för att kunna nå målet:

- Förbättrad kapacitet på Ostkustbanan genom att skapa flera spår på sträckan Stockholm-Uppsala och med satsningar på funktionella resecentrum i Arlandaregionen
- Förbättrad kapacitet på E4 till och inom Arlandaregionen, med nya körfält och fullt utbyggda trafikplatser
- Förstärkt koppling mellan Märsta och Arlanda samt kringliggande flygplatsstad genom utbyggd trafikinfrastruktur och kollektivtrafiklösningar
- Förlängd Roslagsbana till Arlanda flygplats

Från ord till handling

Det är glädjande att Trafikverket i nationell plan har lyft in objekt som bidrar till en långsiktigt hållbar utveckling för infrastruktur och transporter till och från Arlanda flygplats. Arlandaregionen ser att delar av de i samarbetet fyra prioriterade satsningarna finns med i nationell plan. Det ser Arlandaregionen som en grund för att gå från ord till handling.

De objekt som idag är med i förslaget och fortsatt behöver finnas med i en fastslagen nationell plan är:

- Ostkustbanan fyrspår
- Märsta station och bangårdsombyggnad
- Ostkustbanan Solna-Skavstaby, signaloptimering
- Knivsta plankorsning (Ostkustbanan)
- Stockholm C och Tomtebodabangård
- Trafikplats Glädjen – Trafikplats Arlanda

- Trafikplats Häggvik – Trafikplats Rotebro
- E4 Trafikplats Bergsbrunna/Knivsta

Nationell plan och tillgängligheten till Arlanda

Arlandaregionen vill betona hur kritiskt det är för trafiksystemen att ovanstående projekt fortsatt prioriteras och genomförs. Flera utredningar styrker att stora delar av landet är beroende av Arlanda och vilka vinster det är för hela Sverige att satsa på Arlandas tillgänglighet. Bland andra Region Stockholms m.fl. planering för Östra Mellansverige, ÖMS 2050, Mälardalsrådets olika rapporter bl.a. *Systemanalys för Stockholm-Mälardalen* (En bättre sats) samt Arlandaregionens studie från 2019 *Samlade nyttoeffekter av trafikinvesteringar i Arlandaregionen* ([Samlade nyttoeffekter av infrastruktursatsningar - Sigtuna kommun](#)). Slutbetänkande från regeringsuppdraget SOU 2025:67 *Arlanda port till Sveriges välstånd* visar även hur Arlanda kan öka sin internationella konkurrenskraft med satsningar i infrastrukturen till och från flygplatsen.

Gemensamt för dessa är att de visar att närheten till Arlanda, att underlätta resande på räls och väg, samt ökad kapacitet och redundans, dels är av nationell angelägenhet och dels ses som en av de viktigaste åtgärderna för att stärka tillväxten i landet.

Ostkustbanan och Märsta station

Det var glädjande att se att nationell plan nu innehåller objekt som kommer att minska de många störningarna på Ostkustbanan. Likaså är det glädjande att Märsta station lyfts in i nationell plan igen samt att Knivsta plankorsning har lyfts in som nytt objekt. Det är viktigt att dessa startas omgående.

Vidare är det viktigt att Märsta station utreds och samplaneras ihop med Region Stockholm, Swedavia och berörda kommuner för att optimera samhällsnyttan med de statliga satsningarna.

Förbättrad kapacitet på E4:an med nya körfält och fullt utbyggda trafikplatser

Arlandaregionen menar att det är bra att ombyggda och kompletterade trafikplatser vid Glädjen, Arlanda och Märsta nu finns med som objekt. Dock saknas trafikplats Måby och trafikplats Hammarby. De två åtgärderna har stor betydelse för redundans och utvecklingen av Arlanda flygplats och E4:an och behöver därför prioriteras av Trafikverket. Objekten har lyfts i Arlandasamordningen, och det finns stora samordningsvinster med att genomföra dessa åtgärder samtidigt som en breddning av E4:an. Även dessa objekt behöver startas omgående och nyttan blir större om de genomförs samlat.

En åtgärd som Arlandaregionen anser behöver ingå i nationell plan istället för länsplan är trafikplats Hammarby. Nationell plan behöver också kunna finansiera åtgärder som idag hänvisas till länsplanen. Det gäller framför allt åtgärder som kopplar an det regionala nätet till E4:an och övrigt TEN-T nät. Många av dessa åtgärder kan dessutom

ses som trimningsåtgärder i nationell plan och kan således prioriteras snabbare och samlat med övriga åtgärder.

Arlandaregionen menar att för att nå full nyttoeffekt måste samtliga objekt kring Arlanda bedömas utifrån ett helhetsperspektiv. Som Arlandaregionen ser det innebär breddning av E4 samt ombyggda och nybyggda trafikplatser att man kommer tillrätta med dagens akuta trafiksituation. Det kommer enligt trafikanalyser som Swedavia och Trafikverket tagit fram, inte att räcka till när väl Förbifart Stockholm sätts i drift.

Ökad kostnadskontroll

Arlandaregionen välkomnar rangordning, transparens, förutsägbarhet och förstärkt kostnadskontroll för objekt som lagts in i nationell plan.

Klimatanpassningsåtgärder

Nationell plan behöver även utökas med medel till klimatanpassningsåtgärder. Förebyggande arbete hade kunnat undvika de värsta följderna av ökat antal skyfallsregn som vi sett exempel på den senaste tiden. Arlandaregionen anser att klimatanpassningsåtgärder är ett av de viktigaste förebyggande arbetena när väl underhållsskulden har arbetats ikapp.

Trafikverket behöver samarbeta med regionerna kring Arlanda

Förstärkt koppling mellan Märsta och Arlanda genom utbyggd trafikinfrastruktur och kollektivtrafiklösningar.

Det är viktigt att Trafikverket och Region Stockholm samplanerar sina insatser för att öka den samhällsekonomiska nyttan med objekten i nationell plan samt för att stärka det sköra trafiksystemet kring Arlanda flygplats. Det behövs en fast förbindelse mellan Arlanda och Märsta som stärker redundansen i trafiksystemet kring Arlanda. Det enklaste och mest kostnadseffektiva sättet är att anlägga en BRT (Bus Rapid Transit) mellan Arlanda och Märsta.

Förlängd Roslagsbana till Stockholm Arlanda Airport

I Arlandaregionen behövs fler infrastrukturensatser, i relation till regionens tillväxt och krav på tillgänglighet för både persontransporter och ett ökat behov av godstransporter och nyttotrafik. Det är angeläget att både spår- och vägsystem får förbättrad kapacitet samt att framkomligheten och trafiksäkerheten förbättras. Det gäller särskilt resande på tvären. Arlandaregionen förespråkar att Roslagsbanan förlängs till Arlanda.

Ser fram emot ett utökat samarbete

Arlandaregionen ser fram emot ett konstruktivt samarbete tillsammans med Trafikverket och berörda aktörer kring Arlandaregionen.

För Arlandaregionen,

Matilda Hübinette
Kommunstyrelsens ordförande
Knivsta kommun

Thor Övrelid
Oppositionsråd
Knivsta kommun

Mattias Askerson
Kommunstyrelsens ordförande
Sigtuna kommun

Marie Axelsson
Oppositionsråd
Sigtuna kommun

Mathias Bohman
Kommunstyrelsens ordförande
Upplands Väsby kommun

Oskar Weinmar
Oppositionsråd
Upplands Väsby kommun

Johan Skog
Kommunstyrelsens ordförande
Vallentuna kommun

Jerri Bergström
Oppositionsråd
Vallentuna kommun

Fredrik Elgh
Head of Public Affairs
Swedavia AB